

Cuprins

I. Infima minoritate.....	9
II. Cea care m-a eliberat de simboluri....	31
III. Femeia care l-a văzut pe Lenin	61
IV. O doctrină pururi vie.....	95
V. Amanții în bătaia unui vânt nocturn	125
VI. Un dar de la Dumnezeu.....	155
VII. Prizonierii raiului.....	183
VIII. Poetul care l-a ajutat pe Dumnezeu să iubească.....	217

La un moment dat, am avut impresia că mama prietenei mele se întorcea acasă tot mai devreme. Nici nu-mi trecea prin minte că ar fi vrut să ne supravegheze, într-atât de firească era încrederea ce ne lega. Schimbarea de program a avut o explicație foarte banală: eram în marție, zilele se lungeau foarte repede și, cum eu plecam la apusul soarelui, ora se decala.

Într-o seară, la ieșirea din cătun, am zărit silueta Elsei mergând de-a lungul zidului uzinei. Mi s-a părut că îmi făcea un semn de salut sau chiar că-mi cerea s-o urmez. În amurg nu se deslușea foarte clar și aș fi putut foarte bine să-mi văd de drum fără să țin seama de gesturile ei. Însă o curiozitate neliniștită m-a împins spre ea.

Am înțeles imediat că Elsa nu mă văzuse, chemarea ei nu era de fapt decât mișcarea cu care își potrivise un sac de pânză pe umăr. Ca purtat de un vis, am continuat să merg pe lângă zidul interminabil... Era deja cam întuneric când femeia pe care o urmăream a dispărut. După o clipă, am ajuns la capătul zidului curții, am dat colțul și, fără să vreau, am făcut câțiva pași înapoi...

Era o luptă stângace și totodată feroce. O grămadă de femei se înghesuia pe un culoar din placaj, un pasaj acoperit ce făcea legătura între una din ieșirile din uzină și platforma unei căi ferate. Acest coridor lung vibra la tropăiala unei mulțimi invizibile, care ieșea din clădire și dispărea în niște vagoane de marfă atașate la o drezină. Femeile se împingeau una pe alta, dădeau din coate, se strecurau pe lângă placaj ca să ajungă la o deschizătură de vreo jumătate de metru prin care se întrezăreau fețele bărbaților ce traversau pasajul. Violența luptei era mașinală, nimeni nu ținea seama de loviturile pe care le dădea sau le primea. Aerul părea sfâșiat de țipete gătuite de teamă, dar care, din cauza acestei rețineri, răsunau cu și mai multă îndârjire. Erau mai ales prenume masculine care, prin deschizătura strâmtă, zburau spre coloana în marș. „Serghei! Sașa! Kolia!” Din când în când, se ivea câte o față scofâlcită, un soț reușea să se oprească pentru câteva clipe în fața deschizăturii. Dacă soția îl recunoștea, încerca să-i strecoare un pachet pe care el îl înhăța înainte de-a se topi în valul de

oameni. Uneori pachetul se rupea, se vedeau căzând în zăpada murdară un codru de pâine, punguțe cu ceai... Unele prenume duceau la apariția unui bărbat pe care nimeni nu-l aștepta, femeile îl priveau cu ciudă, apoi începeau să strige și câte un nume de familie. Elsa a ajuns la deschizătură, a strigat un prenume, cu o voce disperată care m-a înghețat, și a împins sacul de pânză spre o mână care s-a întins prin gaură. O scuturătură puternică a respins mâna, iar deschizătura a fost astupată de o manta de uniformă. Sacul a căzut. Elsa s-a aplecat să-l ridice. Pe lângă calea ferată au apărut doi gardieni înarmați...

Am alergat de-a lungul zidului, cu un sentiment extrem de concret că nu mai existam, că nu mai eram în stare să formulez nici cel mai mic gând. Eram golit, lipsit de orice credeam că știu, de tot ce speram, visam... Întors la orfelinat, am avut senzația că tovarășii mei vorbeau o limbă străină, sau mai bine zis o limbă căreia îi știam cuvintele, dar nu le mai prindeam înțelesul.

A doua zi, urma să iau parte la un nou joc paramilitar, de fapt finala acelorași

competiții în cursul cărora o capturasem pe Vika. Participam absent, lăsându-mă antrenat în asalturi, escaladând fortificațiile de gheață ca prin somn. Nici măcar lupta corp la corp decisivă ce opunea cele două armate n-a putut să mă smulgă din starea mea de buimăceală. Până la urmă, m-am trezit în fața unui adolescent care, cocoțat pe un redan al fortăreței, se lupta vârtos, cu un rictus țâfnos pe buze. Și-a dat imediat seama că mă afluam într-o stare prea puțin combativă. Grimasa lui a căpătat un aer disprețuitor și m-a îmbrâncit cu o brutalitate excesivă, cu dorința evidentă de-a mă trânti la pământ. Am căzut, agățându-mă de un parapet făcut dintr-un trunchi de copac și izbindu-mă de un bloc de gheață. Venindu-mi în fire, cu nasul plin de sânge, m-am văzut așezat în mijlocul mulțimii, cu piciorul stâng sucit într-o poziție stranie. Deasupra gleznei, sub stofa pantalonului, am distins o gălmă care ieșea ciudat în afară. Am ridicat capul, observând chipul surâzător al învingătorului, uimitoarea bucurie de-a fi făcut rău. Începeam deja să simt durerea când, ca un ecou stins, mi-a venit în minte un

gând rostit într-o limbă de neînțeles pentru ceilalți: „Singura adevărată doctrină... faptul că ne iubim...”

Fractura de picior a întârziat până la jumătatea lui mai întoarcerea mea în cătun. Ajungând acolo, am crezut la început că am greșit stația: în locul străduței ce ducea spre fluviu, de-a lungul malului se întindea un vast teren răscolit de buldozere. Nu, nu mă înșelasem, pentru că uzina era tot acolo, cu zidul său interminabil, cu litere roșii pe acoperiș, „o doctrină pururi vie, creatoare și revoluționară”...

Din cătun nu rămăsese decât o singură casă, cea a unei bătrâne pe care o vedeam uneori când se ducea să ia apă de la fântână. Din celelalte nu se mai zăreau decât cioturile stâlpilor de susținere. Buldozerele erau pe cale să împingă aceste vestigii spre marginile terenului. Zbârnâitul motoarelor, mirosul acru al gazelor de eșapament și mai ales soarele strălucitor, nemilos, toate astea anunțau victoria vieții ce mergea înainte, promițând o fericire nouă, o activitate cuceritoare.

Nivelul apelor crescuse și ambarcaderul plutea la câțiva metri de mal, ca o insulă izolată de această viață nouă.

Cealaltă insulă – cea ultimă casă de care m-am apropiat când șantierul și-a întrerupt, spre seară, zgomotul și când muncitorii au plecat. Bătrâna care locuia acolo nu mi-a ascultat întrebările. A înțeles imediat scopul venirii mele. Povestirea ei n-a adus de altfel decât prea puține lămuriri față de ceea ce puteam bănuie eu însumi.

Cu o lună înainte, la uzină se produsese un accident. Mai multe ateliere fuseseră spulberate de o explozie, devenind un mormânt colectiv pentru deținuții aduși să lucreze aici dintr-un lagăr învecinat. Nimeni nu cunoștea numărul exact al victimelor, dar tatăl prietenei mele se afla probabil printre ele. Sau poate că șantierul de pe mal grăbise plecarea Elsei și a fiicei sale. Anul trecut, veniseră să locuiască în cătun pentru a fi aproape de uzina unde puteau întâlni, timp de câteva secunde, privirea deținuților care traversau coridorul dintre ateliere și vagoane... Cătunul fiind însă ras de pe fața pământului, au fost silite să